

STORTINGET

Representantforslag 310 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Marian Hussein, Mirell Høyer-Berntsen, Anne Lise Gjerstad Fredlund og Sunniva Holmås Eidsvoll

Dokument 8:310 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marian Hussein, Mirell Høyer-Berntsen, Anne Lise Gjerstad Fredlund og Sunniva Holmås Eidsvoll om styrket bruk av varig lønnstilskudd for å forebygge utstøting fra arbeidslivet

Til Stortinget

Bakgrunn

Arbeid gir inntekt, sosial tilhørighet, deltakelse og mulighet til å bruke egne ressurser. For personer med sykdom eller funksjonsnedsettelse som medfører redusert arbeidsevne, kan tilrettelegging og målrettede arbeidsmarkedstiltak være avgjørende for å kunne fortsette i ordinært arbeid.

Varig lønnstilskudd er et arbeidsmarkedstiltak som skal bidra til at personer med varig og vesentlig nedsatt arbeidsevne kan få eller beholde ordinært arbeid. Tiltaket innebærer at arbeidsgiver kompenseres for den delen av arbeidstakerens produktivitet som er redusert som følge av sykdom eller funksjonsnedsettelse. Formålet er å gjøre det mulig å utnytte den arbeidsevnen som fortsatt er til stede, og dermed forebygge utstøting fra arbeidslivet.

Svakheter ved nåværende ordning

Evalueringen av varig lønnstilskudd gjennomført av Proba samfunnsanalyse (Proba-rapport nr. 2024-05) viser at tiltaket gjennomgående vurderes som et effektivt og treffsikkert virkemiddel både av NAV-kontorer, arbeidsgivere og brukere. Evalueringen viser at tiltaket bi-

drar til at personer med redusert arbeidsevne kan delta i ordinært arbeidsliv over tid, og at arbeidsgivere i stor grad opplever ordningen som velfungerende. Og for samfunnsregnskapet kan det føyes til at samfunnet sparer i underkant av 4 mill. kroner for hver som får varig lønnstilskudd, sammenlignet med full uføretrygd.

Samtidig avdekker evalueringen flere utfordringer. Proba samfunnsanalyse viser til betydelige geografiske forskjeller i bruken av varig lønnstilskudd. Evalueringen peker også på at lokale prioriteringer og budsjettmessige rammer kan få betydning for hvordan tiltaket anvendes. Flere Nav-kontorer gir uttrykk for at ordningen benyttes mindre enn det de vurderer som faglig ønskelig, og at tilgangen til tiltaket påvirkes av økonomiske rammer og prioriteringer mellom ulike tiltak.

Evalueringen viser videre at varig lønnstilskudd i mange tilfeller kommer sent inn i brukerforløpet. Flere av de intervjuede aktørene peker på at tidligere bruk av tiltaket kunne ha bidratt til å forhindre at personer med redusert arbeidsevne falt ut av arbeidslivet. Forslagsstillerne mener dette er særlig viktig fordi arbeidsdeltakelse ofte er lettere å opprettholde enn å gjenopprette etter at en person først har mistet tilknytningen til arbeidslivet.

Begrunnelse for forslagene

Forslagsstillerne merker seg at Proba-evalueringen samlet sett peker mot at utfordringene i stor grad er knyttet til praktisering, prioritering og organisering av ordningen, snarere enn til manglende hjemler i regelverket.

Problemstillingen er særlig aktualisert gjennom innspill fra organisasjoner som representerer personer med progredierende sykdommer, herunder Parkinsons

sykdom. I skriftlig spørsmål Dokument nr. 15:2028 (2025–2026) fra representanten Marian Hussein til arbeids- og inkluderingsministeren ble det reist spørsmål om Navs praktisering av regelverket for varig lønnstilskudd overfor personer med Parkinsons sykdom.

I sitt svar 23. mars 2026 understreket arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng at det kan gjøres unntak fra kravet om tolv måneders forutgående sykefravær for personer med sykdomstilstander der arbeids- evnen forventes å svekkes gradvis, og hvor sykmelding ikke anses nødvendig for å bedre helsetilstanden. Forslagsstillerne merker seg at departementet dermed legger til grunn at gjeldende regelverk allerede åpner for en fleksibel og individuell bruk av varig lønnstilskudd for personer med progressive sykdommer.

Samtidig mottar brukerorganisasjoner, arbeidsgivere og fagmiljøer jevnlig tilbakemeldinger om at ordningen i praksis ofte vurderes sent i sykdomsforløpet, etter langvarige sykefravær eller etter utprøving av andre tiltak. Dette kan bidra til at personer med betydelig restarbeidsevne mister tilknytningen til arbeidslivet før varig lønnstilskudd blir vurdert.

Forslagsstillerne mener det er behov for å sikre at varig lønnstilskudd brukes i samsvar med ordningens formål. Tiltaket bør i størst mulig grad bidra til å forebygge at mennesker faller ut av arbeidslivet, fremfor å bli vurdert først etter at arbeidsforholdet er svekket eller opphørt.

Forslagsstillerne mener videre at Stortinget bør få en vurdering av om dagens organisering og finansiering av ordningen bidrar til ulik praksis mellom Nav-kontorer eller til at ordningen brukes mindre enn det evalueringer og faglige vurderinger tilsier.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen gjennomgå Arbeids- og velferdsetatens praksis for bruk av varig lønnstilskudd og sikre at ordningen benyttes i samsvar med forskriftens formål om å forebygge varig utstøting fra arbeidslivet.
2. Stortinget ber regjeringen sikre at personer med varig og vesentlig nedsatt arbeidsevne får en reell og individuell vurdering av varig lønnstilskudd før de faller ut av arbeidslivet eller innvilges uføretrygd, når fortsatt arbeidsdeltakelse er mulig.
3. Stortinget ber regjeringen gjennomgå Arbeids- og velferdsetatens praksis knyttet til bruk av unntaksadgangen fra krav om forutgående sykefravær ved progressive sykdomstilstander og sikre en enhetlig praktisering på landsbasis.
4. Stortinget ber regjeringen legge fram en vurdering av hvordan dagens organisering og finansiering av varig lønnstilskudd påvirker bruken av ordningen, herunder om finansieringsmodellen bidrar til geografiske forskjeller eller til at tiltaket benyttes mindre enn det ordningens formål tilsier.
5. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til tiltak som kan bidra til tidligere og mer målrettet bruk av varig lønnstilskudd for personer med varig og vesentlig nedsatt arbeidsevne som står i fare for å falle ut av arbeidslivet.

18. juni 2026

Marian Hussein

Mirell Høyér-Berntsen

Anne Lise Gjerstad Fredlund

Sunniva Holmås Eidsvoll

